

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ I „ROLNIK“

„Drweca“ wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.
Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr,
na stronie 3-linowej 50 gr, na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.
Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza“ Sp. z o. odp. w Nowemiście.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza“ Nowemiasto-Pomorze.

ROK XV.

NOWEMIASTO-POMORZE, SOBOTA, DNIA 6 LIPCA 1935

L — Nr. 79

K. S. M.

W dniu 6 i 7 lipca odbywa w starym historycznym grodzie Biskupów Chełmińskich w Pelplinie swój doroczny zjazd sprawozdawczy Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej. Przyjeżdżają w tym dniu do Pelplina niezliczone rzesze młodzieży, aby ze swoich prac zdać sprawę przed władzami diecezjalnymi i aby wobec władz państwowych zadokumentować pozytywny dorobek dla państwa. Rok 1934-35, z którego sprawę ma zdawać młodzież katolicka, to nie tylko suchy bilans cyfr i liczb, to protokół zorganizowanej myśli katolickiej i polskiej w szeregach młodzieży, która najgłębiej odczuwa swój obowiązek społeczny wobec Kościoła i Państwa. Kto jest ta młodzież, którą wyrażają krótkie litery K. S. M.? Kim są ci młodzi, których zawołanie krótkie i grackie „gotów“ tak bardzo wiele obiecuje? Kim są ci słoneczni młodzi ludzie, co w dniach 6 i 7 lipca, pełni dziwnego zapału, ściągają będą do Pelplina wszystkimi ścieżkami i drogami pomorskimi? Co dali i dają Polsce? Rok 1934 zamyka się liczbą 444 Oddziałów czyli o 37 Oddziałów więcej, aniżeli w roku ubiegłym. Ogólna liczba tej młodzieży na terenie Pomorza, a w granicach diecezji chełmińskiej wynosi przeszło 15.000.

K. S. M. Zadania ich mnożą i wielkie. Posłuchajmy, czego chcą. Leży przedemną ich statut, zatwierdzony z jednej strony przez rząd polski, a z drugiej strony przez Episkopat: „Celem podstawowym Stowarzyszenia jest wyrabianie członków na śmiałych i czynnych członków Kościoła katolickiego, przygotowanie ich do zbiorowego i indywidualnego apostołstwa Chrystusowego oraz szerzenie zasad katolickich poprzez wszystkie dziedziny życia i kultury“. I dalej: Spełniając swój cel podstawowy, Stowarzyszenie wykonuje w szczególności następujące zadania:

Krzewi prawdy religii katolickiej, jej zasady moralne i praktykę w życiu indywidualnym i zbiorowym;

krzewi katolickiego ducha obywatelskiego i zrozumienie prac państwowych, szerzy ducha miłosierdzia chrześcijańskiego i zaleca jego praktyki zgodnie z wolą Kościoła;

szerzy oświatę i naukę, opartą na światopoglądzie katolickim, popiera katolicką twórczość literacką i artystyczną, zwiastuje w dziedzinie religijnej, szerzy katolickie zasady higieny i wychowania fizycznego oraz katolicki ruch trzeźwości;

szerzy teoretycznie i praktycznie katolickie zasady życia społecznego, gospodarczego, technicznego i zawodowego;

przeprowadza wychowanie państwowe, oświatę pozaszkolną, wychowanie fizyczne, przysposobienie wojskowe, zawodowe i rolnicze.

Kilka cyfr: O działalności i sprawności organizacyjnej świadczy 5010 odbytych zebrań plenarnych, 4073 posiedzeń kierownictwa, 2600 zbiórek zastępów.

Z działu religijnego: 127 rekolekcji otwartych, 5 seryj rekolekcji zamkniętych z udziałem 143 druhów, 1300 wspólnych Komunii św. — są to wymowne dowody, że KSM. opierają działalność swoją o głęboki i wiecznie młody nurt łaski Bożej. O zainteresowaniu religijnym świadczą dalej liczne kółka religijne, apologetyczne, eucharystyczne, marjo-logiczne, misyjne oraz Koła wiedzy religijnej. Prócz tego KSM. biorą żywy udział w Akcji Katolickiej na terenie swoich parafii. W uznaniu tej pracy religijnej powiedział przedstawiciel rządu polskiego na Pomorzu, p. Wojewoda Kirtiklis, w swoim publicznym przemówieniu: „Każdy Ksiądz Proboszcz musi mieć w parafii zastęp dzielnych ludzi, którzy wzniosłe zasady etyki Chrystusowej prowadzą w życie“. W nawiązaniu do ogólnopolskiego ruchu oświatowego KSM. przeprowadzają intensywną pracę oświatową. Wygłoszono w roku sprawozdaw. 3607 referatów oświatowych, z których sami druhowie wygłosili referatów 1897. Poza tym istnieje 30 kółek oświatowych z 545 uczestnikami. Czytelnictwo ożywia się. Bibliotek własnych mają KSM. 174, abonują prócz czasopism religijnych także czasopisma orga-

nizacyjne i to: „Młodzież Pomorską“, „Przyjaciela Młodzieży“ oraz „Kierownika Młodzieży“. Z chwilą życzliwego ustosunkowania się wobec KSM. nauczycielstwa polskiego na Pomorzu, co zresztą jest w myśl Kuratora Okręgu Szkolnego Pomorskiego, praca pogłębi się więcej.

I w dziedzinie działalności kulturalnej i estetycznej KSM. ma poza sobą wielki dorobek. Świadczy o tem liczba przedstawień, akademii i obchodów, których było 2371. Kółek muzycznych 150, kółek śpiewaczych 165, kółek teatralnych 179 i kółek szachowych 42.

Chlubną kartę w pracy KSM stanowią wyniki w przysposobieniu rolniczym. Podług oświadczenia Pomorskiej Izby Rolniczej dokonaliśmy przeszło 82 proc. całej roboty p. r. na Pomorzu. KSM w tej dziedzinie dowiodły, że są wybitną państwowo - twórczą i użyteczną organizacją.

Wychowanie fizyczne w r. 1934 wykazuje stały postęp. Cwiczyło w 150 kółkach specjalnych w f. 1619 druhów. Poza tem kilkadziesiąt oddziałów uprawia wioślarstwo, narciarstwo, ping-pong. Obozy wychowania fizycznego odbywano corocznie w Garczynie nad jeziorami kaszubskimi w porozumieniu z ogólnopolskim zjazdami zjazdami wychowania fizycznego słały zastępy instruktorów w f. Okazuje się w ogólnym zestawieniu, że ze wszystkich Stowarzyszeń całej Polski największa ilość młodzieży ćwiczącej znajduje się na Pomorzu. Państwowa Odznaka Sportowa i Odznaka Strzelca to dwie rzeczy, które każdy druh zalicza do swoich podstawowych obowiązków w dziedzinie w. f. Własnych instruktorów posiada KSM. 301. 331 członków brało udział w kursach.

Nic dziwnego, że naczelne władze państwowe odnoszą się do organizacji Młodzieży Katolickiej z ogromną życzliwością, podkreślając konieczność istnienia KSM. na terenie Rzeczypospolitej i tak Pan Prezydent Rzeczypospolitej o KSM. powiedział: „Praca nad młodzieżą pozaszkolną winna być prowadzona w taki sposób, w jaki sposób jest prowadzona w Stowarzyszeniu Młodzieży Katolickiej. Apolityczność tej organizacji i uniezależnienie od koniunkturalnych wpływów tej czy innej organizacji politycznej daje pewność i gwarancję, że KSM. pójdą zawsze po linii pozytywnego i twórczego wysiłku jak najwyższej użyteczności dla Państwa“. W myśl słów Głowy Kościoła w Polsce Jego Eminencji Księdza Prymasa Hłonda KSM. pragną służyć prawdzie objawionej, wiecznemu prawu moralnemu, polskiej tężyźnie i potędze. Stoją poza sporami partyjnymi, z nikim nie walczą, a wszystkich kochając, służą bezpośrednio Narodowi i Państwu. Nie chcą materialnych zysków, nie pragną przywilejów, nie znają konspiracji, jasny i przejrzysty jest ich program pracy. Normą w stosunku do Państwa jest prawo Boże. Nigdy nie ubliżają władzy, to też zarówno w ogólnych założeniach działalności Kościoła i kraju Oddziały Katolickie Stowarzyszeń Młodzieży są ostoją i zabezpieczeniem zdrowego ducha ojczy-

W Anglii noszą się z zamiarem powołania ministerstwa obrony, które skupiłoby siły lądowe, marynarkę i lotnictwo. Ministerstwo to ma objąć Churchill.

stego. Takimi są i takimi być pragną ci młodzieńcy, którzy w znaku orła i krzyża jako dobrzy katolicy, a dzielni obywatele w Polsce, stawają w rządzie pracowników o chwałę kościoła i Państwa“.

Pierwszy dzień wizyty min. Becka w Berlinie.

Dwugodzinna rozmowa z kanc. Hitlerem.

Berlin. Onegdaj przybył pociągiem warszawskim na dworzec Friedrichstrasse minister spraw zagranicznych, w towarzystwie małżonki, dyrektora gabinetu Min. Spraw Zagranicznych, Łubieńskiego i sekretarza osobistego, Friedricha.

Na dworcu min. Becka oczekiwali: sekretarz stanu Meissner, jako osobisty przedstawiciel kanc. Hitlera, minister spraw zagranicznych baron von Neurath, sekretarz stanu von Bülow, ambasador Rzeszy w Warszawie, von Moldtke, szef protokołu hr. Bassewitz, członkowie ambasady polskiej z ambasadorem Lipskim na czele i przedstawiciele kolonii polskiej w Berlinie.

Na dworcu była ustawiona kompanja honorowa ze sztandarem, która oddała honory wojskowe.

Następnego dnia o godz. 10.45 polski min. Spraw Zagranicznych w towarzystwie ambasadora Polski, Lipskiego, złożył ministrowi Spraw Zagranicznych Rzeszy bar. von Neurathowi w urzędzie spraw zagranicznych przy Wilhelmstrasse wizytę, która trwała około 15 minut. Niezwłocznie potem udał się min. Beck w towarzystwie ambasadora i min. Spr. Zagr. Rzeszy do urzędu kanclerskiego Rzeszy, gdzie straż sprezentowała broń. Wizyta ministra Becka u kanclerza Rzeszy, Hitlera, trwała przeszło 2 godziny.

Prasa niemiecka o wizycie.

Berlin. Wiadomość o wizycie min. Becka w Berlinie wywołała duże wrażenie w kołach politycznych stolicy Rzeszy. Prasa niemiecka ogłasza liczne komentarze na ten temat.

„Berliner Tageblatt“ pisze:

„Wizyta min. Becka powitana zostanie serdecznie przez ludność Rzeszy i wywrze w całych Niemczech jaknajlepsze wrażenie jako nowy dowód trwałości i aktualności stosunków, w których od czasu powstania 3-ej Rzeszy nastąpił tak szczególny zwrot w dziedzinie polityki zagranicznej. Min. Beck odwzajemnia się za kilkakrotne wizyty ministrów niemieckich, których charakter nie był w równej mierze dyplomatyczny.

W czasie 2-dniowego pobytu w Berlinie min. Beck będzie miał okazję omówienia z kanclerzem Rzeszy oraz z kierowniczymi przedstawicielami urzędu spraw zagranicznych, tak bardzo ściśle ze sobą związanych kwestyj polityki międzynarodowej.“

Przed rozwiązaniem Sejmu.

Z przebiegu dyskusji w senackiej komisji i obecnie w Senacie widać jasno, że Senat już nie wprawdzi żadnych zmian. Wobec tego Sejm się już nie zbierze. A zakończy swe prace już może w czwartek. Panuje przekonanie, że dekret o rozwiązaniu izb ustawodawczych ukaże się około 15 lipca.

„Batory“ spuszczonej na wodę.

W Trieście przy pięknej słonecznej pogodzie odbyło się uroczyste spuszczenie na wodę polskiego statku motorowego „Batory“. Na uroczystość tę przybyła z Warszawy specjalna delegacja.

„Zglejchsztowanie“ org. rolniczych.

Rolnicy w Polsce zaskoczeni zostali projektem podporządkowania organizacji dobrowolnych związków izb rolniczych przez stworzenie przy związku specjalnej sekcji organizacji dobrowolnych. Rolnicy uznali projekt ten za próby „zglejchsztowania“ i postanowili bronić samodzielności i niezależności dobrowolnych organizacji.

Wycieczka franc. rolników w Polsce.

Dnia 24 czerwca rb. przybyła do Polski delegacja rolników francuskich, złożona z 11 osób. Wycieczka delegacji francuskiej była zorganizowana przez tamtejsze sfery celem nawiązania kontaktu z rolnictwem polskim.

Gdańsk wycofuje się z rozporządzeń gospodarczych.

Gdańsk. Biuro prasowe Senatu ogłasza zarządzenie, wydane przez Senat i Radę Portu celem stworzenia warunków, umożliwiających utrzymanie ruchu i handlu portowego w ramach przymusowej gospodarki dewizowej.

Firmy armatorskie, maklerskie, spedytorskie, drzewne, węglowe, zbożowe, kolonjalne i inne, współdziałające w handlu tranzytowym, mogą na podstawie odpowiednich wniosków otrzymać pozwolenie na nieograniczone dysponowanie dewizami, znajdującymi się w ich posiadaniu lub nabytymi w przyszłości w wyniku własnych transakcji handlowych. Banki i instytucje kredytowe, finansujące wspomniane działy handlu, mogą również na podstawie odpowiednich wniosków otrzymać pozwolenia na udzielenie kredytów w walutach obcych, mocą własnej decyzji bez zasięgnięcia pozwolenia z centrali dewiz.

Święta bankowe, zaprowadzone z początkiem czerwca, zostały z dniem 1 lipca zniesione. Wierzyciele wkładów bezterminowych mogą zatem wkładami temi dysponować bez ograniczeń. Wywołania wkładów terminowych, dokonane w miesiącach ostatnich, zyskują ważność dopiero z dn. 1 sierpnia r. b. Wkładami oszczędnościowymi mogą ich właściciele dysponować tylko w sposób ograniczony, a mianowicie: dozwolone im jest podejmowanie w ciągu miesiąca bez wypowiedzenia maksymalnie 300 guldenów. Termin wypowiedzenia dla kwot od 300—1000 guldenów został ustalony na jeden miesiąc. Ponad 1000 guldenów na 3 miesiące.

Oszustwa dewizowe żydów w Gdańsku.

Samobójstwo współwłaściciela firmy Baus.

Gdańsk. Wielką sensacją wywarła wiadomość o rewizji w piwnicy współwłaściciela składu żelaza firmy Baus przy ul. Wielkie Garbary Cascela. Współwłaścicielami tej firmy są trzech żydzi: Cascel i kupcy Jacoby oraz Nagel junjor.

Urząd podatkowy już dawno prowadził dochodzenia w sprawie zaginionych rzekomo ksiąg handlowych, ponieważ sprawy podatkowe tej firmy były niejasne. Kiedy w sprawie zaginionych ksiąg aresztowano Nagla senjora, ten zalecił urzędnikom zbadanie piwnicy współwłaściciela Cascela. Podczas przekopania piwnicy znaleziono nie tylko książki, lecz także zakopane dewizy obce wartości 25 000 dolarów złotych. Zarazem stwierdzono, że firma pomimo ostatnich utrudnień duże sumy obcych dewiz przemycała zagranicę. Ogółem obłożono aresztem 500 000 gld. w dewizach. Poza tem znaleziono na stoliku toaletowym pani Zausmer, córki Nagla senjora, bawiącego w Marienbadzie, dalsze książki handlowe firmy Baus. Współwłaściciel Cascel po ujawnieniu sprawy wyskoczył z okna swego domu i zabił się.

Gniezno już po raz czwarty wybiera burmistrza.

Dnia 2 bm. odbyło się posiedzenie rady miejskiej celem wyboru nowego burmistrza. Zgłoszono 2 kandydatury — dr. Mazurkiewicza, obecnego burmistrza m. Lwówka oraz dotychczasowego prezydenta komisarycznego Gniezna, płk. Wrzalińskiego. Pierwszy kandydat narodowy otrzymał 18 głosów, a płk. Wrzaliński 8 głosów — 5 oddano nieważnych.

Niewykorzystany urlop.

Izba cywilna Sądu Najwyższego wydała orzeczenie w tym sensie, iż pracownik, który nie skorzystał z należnego mu urlopu, nie może żądać z tej przyczyny dodatkowego wynagrodzenia.

Dramat na dnie Oceanu.

Stęskniony.

Porucznik stał na pokładzie łodzi podwodnej i bacznie śledził swym bystrym wzrokiem ład, znaczący się czarną kreską na widnokręgu.

Serce biło mu z niecierpliwości, żeby jak najprędzej znaleźć się w porcie, wsiaść do szalupy i na skrzydłach tęsknoty polecieć tam, do tego białego, tonącego wśród zieleni, jaśminów i cyprysów pałacyku, gdzie mieszka „Ona”.

„Ona” jest to złotowłosa Alicja, przecudna dwudziestoletnia Angielka, w której porucznik od dwóch miesięcy kochał się prawdziwie po marynarSKU, żywiołowo-piorunowo, otchłannie.

„Czy Alicja myśli teraz o nim”? Oto pytanie, które zajmuje młodzieńca od samego rana, od chwili, kiedy z chmury wynurzyła się owa czarna kreska, mająca niebawem przybrać postać wybrzeża, umajonego wiosenną zielenią...

Porucznik nie zważa, że wielkie, szmaragdowe fale rzucają się z szumem na pokład łodzi podwodnej i zalewają go od końca do końca, że obejmują stęsknionego w swe białe od pian, zimne

Profanacja świątyni katolickiej przez zwyrodniałego żyda.

Rybnik. „Sztandar Polski i Gazeta Rybnicka”, dziennik wychodzący w Rybniku, w numerze z dn. 29 ub. m. podaje wiadomość o niesłychanym wypadku profanacji kościoła katolickiego przez żyda. Opis tego wprost nieprawdopodobnego wypadku, przekraczającego wszelkie granice, cytujemy ze wspomnianej „Gazety Rybnickiej”:

Dowiadujemy się o niesłychanej profanacji starego kościoła, której dopuścił się nie kto inny, jak żyd i to żyd, który dał już więcej powodów do zgorszeń publicznych. Sprawa jest obecnie badana przez władze policyjne. Nam trudno oddać sposób dokonanej profanacji. Możemy tylko ogólnikowo podać, że żyd Maks Brauer z firmy „Wohle-Worth” w nawie kościoła starego razem z nam nieznaną kobietą dopuścił się niesłychanej profanacji świątyni katolickiej i tem samem obraził całe społeczeństwo katolickie naszego miasta. Oburzone do głębi społeczeństwo domaga się szczegółowego zbadania tej sprawy i oddania winowajcy pod sąd. Opinia publiczna domaga się surowego ukarania zwyrodnialca”.

Profanacja kościoła katolickiego przez zwyrodniałego żyda nie wymaga żadnych dalszych komentarzy.

Gdy żyd przewodniczył radzie miejskiej.

Radny żydowski w Piasecznie obraził oficera polskiego.

Warszawa. Po niedawnych zajęciach w łódzkiej radzie miejskiej społeczeństwo polskie zorientowało się w „działalności” samorządowej radnych żydowskich. Ciekawe światło na tę sprawę rzuca również przebieg posiedzenia rady miejskiej w Piasecznie pod Warszawą, która obradowała nad budżetem w ub. środę. Obradom przewodniczył burmistrz Gustaw Lichtenstejn (przechrzta).

Gdy na porządku dziennym znalazła się sprawa udzielenia subsydjów szkołom, radni żydowscy zgłosili wniosek, aby trzy czwarte funduszy, przeznaczonych na ten cel, przyznano szkole żydowskiej, a tylko jedną czwartą szkole polskiej. Wywołało to zrozumiałe sprzeciw ze strony radnych narodowych, którzy ostro wystąpili przeciwko żądaniom radnych żydowskich. Wówczas radni żydowscy opuścili na chwilę posiedzenie rady i powrócili uzbrojeni w laski i pałki, prowokując w dalszym ciągu radnych-Polaków.

Przeciwko wnioskowi żydów wystąpił również radny em. płk. Małyżko. W pewnym momencie jeden z radnych żydowskich zawołał: — „Dzieci w szkole żydowskiej na pewno lepiej mówią po polsku, aniżeli pan pułkownik”. Obrażony oficer zareagował w ten sposób, że dał po gębie bezczelnemu żydowi.

Zajęcie na posiedzeniu rady miejskiej wywołało w Piasecznie wielkie poruszenie. Niewątpliwie radnym żydowskim, którzy dopuścili się obrazy oficera, zajmą się władze sądowno-śledcze.

Kto garnie się pod skrzydła BB.?

„Kurjer Lwowski” donosi: W Brzozowej (Małopolska Wsch.) hurtową sprzedaż spirytusu otrzymał „wpływowi” żyd Benzion Trachmann. Na zabezpieczenie Skarbu Państwa zaoferował on cegielnię, oszacowaną aż na 608 tysięcy złotych, której wartość ówczesna mogła wynosić najwyżej 60 tysięcy, a dziś nie przekracza 20 tysięcy. Z tytułu komisowej sprzedaży obowiązany był Tr. odprowadzać codzienny targ do kasy skarbowej. Tymczasem z obowiązku tego nie wywiązywał się, a utargowane pieniądze skarbowe obracał na swoje potrzeby. Kiedy sprzenie-

wierzona suma osiągnęła kwotę 57 600 zł, wówczas wkroczyły władze, aresztując kupca.

Zaznaczyć należy, że przy ostatnich „wyborach” do Rady Miejskiej został Trachmann „wybrany” radnym z listy BB., nadto zajmuje mieszkanie gminne w ratuszu i zalega z czynszami w kwocie 901 zł.

Wajsówna otrzymała nagrodę honorową, rozstawiając zagranicą imię Polski.

Warszawa. W Centralnym Instytucie Wychowania Fizycznego na Bielanach odbyła się uroczystość wręczenia Jadwidze Wajsównie wielkiej honorowej nagrody sportowej na r. 1935.

Nagroda, dzieło rzeźbiarza Karnego, przedstawia dziewczynkę ze skakanką. Oryginał nagrody znajduje się na wystawie zagranicą i dopiero późną jesienią powraca do kraju. Obecnie wręczono znakomitej lekkoatletce jedynie odlew gipsowy.

Płk. Kiliński oświadczył m. in.:

„Sport polski dzięki wzmocnieniu tempu pracy wywalczył sobie szerokie prawa obywatelskie w życiu społecznym. Zwycięstwo, uzyskane przez Szanowną Panią na boiskach zagranicznych, rozstawiło imię sportu polskiego, a Polakom, zamieszkałym zagranicą, dało świadomość przynależności do narodu wielkiej żywotności.

Niech to wybitne odznaczenie sportowe będzie dla Pani bodźcem do dalszej równie sumiennej i owocnej pracy na rozwoju kultury fizycznej młodzieży i wstępem do zdobycia lauru olimpijskiego”.

W uroczystości wzięli udział liczni działacze sportowi, pomiędzy którymi był również Janusz Kusociński oraz przedstawiciele prasy sportowej.

Zmiany wśród duchowieństwa diecezji chełmińskiej.

Pelplin. J. E. Ks. Biskup Dr. Okoniewski mianował honorowymi radcami duchownymi ks. prob. Bern. Bączkowskiemu w Legu, ks. prob. Leona Pellowskiego w Dźwierzni: Kuratusami: ks. wik. Jana Dettlaffa z Kazanin w W. Turzy, ks. wik. Leona Januszewskiego z Bolumińska w Krojantach, ks. prob. Stan. Jarzębskiego z Dąbrówki w Lipnicy.

Administratorami: ks. adm. Ant. Dahlmanna ze Skarszew w Swiercinkach, ks. wik. Alf. Górnego z Grudziądza w Dąbrówce, pod Starogardem, ks. adm. Brun. Szymańskiego z Wąbrzeźna w Skarzewach, ks. wik. Ant. Węglewskiego z Koronowa w Szywałdzie.

Wikariuszem lokalnym: ks. wik. Alf. Tisslera z Gdyni-Chylonji w Wąpiersku.

Wikariuszem ekspozytem: ks. wik. Alf. Weltrowskiego z Matarni w Przecznie.

Sekr. gen. „Caritasu” w Pelplinie: ks. sekr. Ark. Lissa z Grudziądza.

Sekretarzem „Caritasu” w Grudziądzu: ks. wik. Marj. Szczerkowskiego z Grudziądza.

Kapelanem Siostr Miłosierdzia w Swieciu: ks. wik. Kaz. Głowackiego z Osia.

Wikariuszami katedralnymi: ks. Karola Glamowskiego, wik. z Lidzbarka jako III, ks. Leona Poeplana, wik. z Gdyni-Oksywia jako IV.

Wikariuszami: ks. Eryka Deskowskiego, wik. z Słiwie w Małym Kacku jako II, ks. Wł. Ebertowskiego, wik. z Chełmży w Gdyni-Oksywiu, ks. Edmunda Englara, wik. z Starogardu w Lidzbarku jako II, ks. Anast. Fierka, wik. z Łęcka W. w Gdyni-Grabówce, ks. Józefa Grützmachera, wik. z Grudziądza w Toruniu u św. Jana jako III, ks. Tad. Jasińskiego, wik. z Gdyni-Grabówki, w Luzynie, ks. Ant. Kasprzyckiego, wik. z Jabłonowa w Grudziądzu u św. Mikołaja jako III, ks. Kaz. Klewca, wik. z Luzina w Skarszewach, ks. Bron. Labudę, wik. z Sarnowa w Łęcku W., ks. Maks. Mańkowskiego, wik. z Pokrzydowa w Koronowie jako II, ks. Kon. Piątkowskiego, wik. z Gdyni w Kazanicach, ks. Hub. Raskowskiego, kap. z Swiercia w Osiu, ks. Stan. Sowińskiego, wik. z Rumji w Chełmży jako II, ks. Aleks. Wilamowski, wik. z Kijewa w Chełmnie jako III.

Proponował: ks. Eryka Deskowskiego z Słiwie na katechetę szkoły powsz. w M. Kacku, ks. Kaz. Głowackiego z Osia na katechetę szkoły powsz. w Swieciu, ks. Dr. Leona Heykego na prefekta państw. gimnazjum w Kościerzynie, ks. Fabjana Wierchowskiego z Gniewu na prefekta państw. gimn. klas. w Grudziądzu, ks. Wojciecha Zielińskiego z Kościerzyny na prefekta państw. gimn. klas. w Chełmnie.

Emerytował: ks. prob. Józefa Czarneckiego z Strzepca, ks. radcę Jana Gorczyńskiego, prob. z Swiercyniek.

Zwolnił: ks. sekr. gen. Winc. Kolczyka z obowiązków wikariusza katedralnego.

ramiona, jakby chciały ostudzić w nim miłosne zapały i pociągnąć go, niby bajeczne syreny, tam w ciemną otchłań. Ale ich uściski są dlań obojętne... nie zwraca nawet uwagi na otwierającą się co chwila pod nim przepaść, patrzy w dal, podając się rozkosznie swej tęsknocie.

O, bo tęsknota do ideału, to słodkie uczucie, w którym jest mała, maleńka kropelka gorczy; ale dodaje ona całości woni i przedziwnego smaku. Miłość, to choroba, z której nikt się leczyć nie pragnie. A on najmniej! Nawet miłość bez wzajemności jest rozkoszą. A czy Alicja kocha?

Wzrok porucznika zasepił się. I nagle w serce zapuszcza mu jadowity żąb wąż zwątpienia.

Kto kiedy zjrzeć potrafił w głąb serca pięknej Alicji? Przyjmuje ona hołdy, jak bogini na ołtarzu, ale jest równie zimna, nieskalanie czysta, jak marmurowe posągi w ogrodach Militty. W jej oczach tajemniczych nie wyczyta na niebie i w morzu.

A jednak pomimo niepewności porucznik tęskni liczy każdą chwilę, dzielącą go od wylądowania w sąsiedztwie białego pałacyku, wśród cyprysów i mirtów.

Tymczasem „Bazyliszek” walczy uparcie z bałwanami; raz wybiega na potężnym, spienionym grzbiecie, wysoko, wysoko — i wówczas czarna

kreska łądu rysuje się wyraźniej, — ażeby znów po chwili zapaść się z jękiem na dno szmaragdowej doliny. Wówczas porucznik widzi dokoła siebie płynne odmęty zielonawo żółtych ścian, grożące zagładą rybnie żelaznej, która się między nie dostała.

Kapitan jest nielitościwy na manewrach. Mógłby zanurzyć pod te fale, które tak niemilosierdzie miotają „Bazyliszkiem” i drwić sobie z ich potęgi, ale — nie chce. Walka jest jego żywiołem; nie mogąc rzucić zabójczej torpedy w pancernik nieprzyjacielski, godzący w potęgę starej Anglii, walczy z bałwanami morskimi.

Ale linja łądu przybiera coraz wyraźniej kształty wzgórków, pokrytych plamami zieleni. Niebawem widać już na tle szarem białe plamki; to domy miasteczka, gdzie mieszka Alicja. Nareszcie tęsknota maleje, zamienia się w niepohamowaną niecierpliwość.

W godzinę potem „Bazyliszek” zarzuca kotwicę w porcie, niedaleko potężnego pancernika.

Porucznik, spełniwszy swe obowiązki, postanawia prosić o pozwolenie wyjścia na ład.

Kapitan z uśmiechem daje przyzwolenie. Obok niego stoi starszy porucznik. Mierzy on badawczym spojrzeniem kolegę.

— Jadę z panem!

(C. d. n.)

Spęd bekonów.

Lubawa. Spęd bekonów w Lubawie odbędzie się w poniedziałek, dnia 8 lipca r., według następującej kolejności:
O godz. 5,00 Omule, 5,15 Tuszewo, 5,30 Zwiniarz, 5,45 Grodziczno, 6,00 Świniare, 6,15 Grabowo, 6,30 Lubstyniek, 6,45 Czerlin, 7,00 Ostaszewo i Katlewo, 7,15 Byszwałd, 7,30 Rożental, 7,45 Rumienica, 8,00 Targowisko, 8,15 Kazanice, 8,30 Złotowo, 8,45 Lubawa, 9,00 Prątnica, 9,10 Zielkowo, 9,20 Waldyki, 9,30 Rakowice, Samplawa i Zajczkowo.
Uwaga: Ostatnie koła z okręgu Nowemiasto mogą dostarczyć swoje bekony do Lubawy.
(—) Rom. Furmańczyk, Instr. Izby Roln.

Spęd bekonów w Biskupcu.

Dnia 8 lipca r. odbędzie się spęd bekonów, według następującej kolejności:
Godz. 4.30 Wawrowice, godz. 4.40 Skarlin, 4.50 Szwarcenowo, 5.00 Wonna, 5.20 Krotoszyn, maj. Bielice, Buczek, Czachówki, 5.40 Sumin, maj. Bagno i Studa, 5.50 Łąkorz, maj. Łąkorek, 6.00 Gryżliny, 6.10 Lipinki, maj. Sędzice i Babalce. Inz. Waxman.

WIADOMOŚCI.

Nowemiasto, dnia 5 lipca 1935 r.

Kalendarzyk, 5 lipca, Piątek, Antoniego Zakkarja W.
6 lipca, Sobota, Izajasz Pr., Dominiki P.
7 lipca, Niedziela, 4 po Św., Cyryla i Metodego.
Wschód słońca g. 3 — 24 m. Zachód słońca g. 19 — 57 m.
Wschód księżycy g. 11 — 04 m. Zachód księżycy g. 22 — 33 m.

Z miasta i powiatu.

Odpust w Lipach.

Lubawa. Doroczny odpust w Lipach przypadł w tym roku 1 i 2 lipca przy ślicznej pogodzie. Do Lip zdążyły tysiące wiernych z najdalszych zakątków powiatu, a nawet z pod Działdowa, Mławy i Brodnicy. W poniedziałek po poł. o godz. 3 wyruszyła uroczysta procesja z cudownym obrazem M. Boskiej do kościoła w Lipach. Przed baldachimem, pod którym postępował celebans ks. Alf. Szepeński, dziewczynki spływały kwiaty. W Lipach odbyły się niespory z kazaniem. Adoracja Najśw. Sakramentu trwała do godz. 10. Następnego dnia, w właściwy dzień odpustu, odprawione zostały 3 Msze św. ks. Lange wygłosił kazanie po wotywie, a po uroczystej sumie ks. Megger, poczem odbyła się procesja naokoło kościoła. Prócz procesji z Lubawy przybyła kompanja ze Złotowa oraz we wtorek kompanja z Samplawy. Na zakończenie odprawione zostały niespory o godz. 6 z kazaniem. Po okrażeniu kościoła wyruszyła procesja z cudownym obrazem do Lubawy, gdzie około godz. 8 przybyła do kościoła farnego. Udział wiernych w nabożeństwach był bardzo liczny, a przy cudownym źródle panował ścisły.

I w tym roku na odpust ściągnęło dużo mętów społecznych. Mimo baczności oka policji zdarzyło się kilka kradzieży. Kilku ptaszków zdołano schwytać. Prócz złodziei nie brakło też różnych oszustów, którzy w rozmaity sposób wyłudzić chcieli grosz od naiwnych.

Omali nie katastrofa.

Lubawa. Z powodu odpustu w Lipach w ub. wtorek panował na ulicach miasta bardziej ożywiony ruch. Po poł. wskutek rozbiegania się koni, jedna furmanka, jadąc ulicą Warszawską, zderzyła się z inną, stojącą na ul. Gdańskiej. Siedzący na furmance zostali rzucony na bruk. Na szczęście nikt nie odniósł poważniejszych obrażeń.

Tragiczny wypadek.

Lubawa. W ub. wtorek wracała z odpustu w Lipach furmanka z Rożentalu p. Ligmana. W pewnym momencie za Byszwałdem spłoszyły się konie i poniosły. Furmanka uderzyła o przydrożny skarp, wskutek czego się wywróciła. Siedząca na furmance pewna 60-letnia staruszka doznała dotkliwych obrażeń tak, że w nocy tego samego dnia zmarła.

Wandalizm.

Lubawa. Jacyś nieziani sprawcy, przypuszczalnie strażnicy z dalszych stron, jadąc z Lip z odpustu autobusem, zerwali z bramy triumfalnej obok p. Truskowskich za miastem napis oraz podziurawili obrazy. Świadków zajęcia uprasza się o podanie opisu sprawców w celu pociągnięcia ich do odpowiedzialności.

Z jarmarku.

Lubawa. Środowy jarmark był licznie obsesany. Spędzono bardzo dużo bydła. Przybyło też więcej niż zazwyczaj handlarzy, tak, że ruch na targowisku panował ożywiony, przez co i ceny nieco zwyżkowały. Poszukiwane były przeważnie dobre mleczne krowy oraz bydło młode. Za dobre mleczne krowy płacono do 200 zł, średnie 130—150 zł, stare krowy 80—110 zł, było młode 30—120 zł za szt. Koni doprowadzono mało i ruch między nimi był słaby.

Sprostowanie.

Lubawa. Ostatnio zamieściliśmy notatkę o aresztowaniu na sali sąd. niej. Kucy. Został ona aresztowany za sprzeczne zeznanie, złożone przed policją i sądem, a nie za krzywoprzysięstwo, jak mylnie było podane. Kuca zeznał przed sądem bez przysięgi.

„Noc cudów“

(org. tytuł „La drame de Lourdes“)

Będzie wyświetlany w tut. kinach dźwięk. w Lubawie w poniedziałek, 8 bm. i w Nowemiście we wtorek, 9 bm. Żywa, pełna tempa akcja zaciekawia od pierwszej chwili, zainteresowanie wzrasta w miarę rozwoju tematu, dzięki porównawczej grze 7-letniego Jeana Bara. Cudowne uzdrowienie chorego dziecka w Lourdes porwać musi swym realizmem nie tylko wierzących, ale i zatwardziały ateiści. „Noc Cudów“, przenosząc widza w świat gorącej wiary, przemawia głęboko do wszystkich serc, dorosłych i dzieci. Film ten powinni zobaczyć wszyscy bez wyjątku.

Niefortunna krytyka.

Nowemiasto. Podane ostatnio przez „Głos Lubawski“ sprawozdanie z niedawno odbytego posiedzenia Rady Powiatowej obok uznania dla wysokiego poziomu, na którym utrzymany był tok obrad, dyskusję dwóch radnych, p.p. Jakubowskiego i Wałaszka, kwalifikuje jako nierzeczą. Abstrahując od tego, że pojęcie, co jest do rzeczy, a nie do rzeczy, jest bardzo względne i zależne od indywidualnego poglądu na daną rzecz, krytykę tę uważać musimy za wielce niefortunną, bo wnoszącą rozdźwięk w tak dobrze zapowiadającą się rzeczową pracę na arenie sejmikowej. Poza to jest ona i niesprawiedliwą i krzywdzącą danych radnych. Okazali oni bowiem w całym toku obrad bardzo żywe zainteresowanie, zabierając często głos i wyrażając śmiało swe zdania i zapatrywania, dyktowane jedynie względami na ciężkie położenie wsi. Stąd też wszystkie ich wnioski zmierzały do skreślenia z budżetu możliwie wszystkich tych wydatków, bez których według ich zdania możnaby się obyć.

Ze nie było w tem ani odrobinki złej woli, najlepszym tego dowodem ustąpienie wszędzie tam, gdzie ich przekonano, że wnioski idą za daleko. Za żywy i intensywny udział w dyskusji i całym toku obrad napewno im się nie należy nażana. Wartość tego, który ma swoje zdanie i swój własny sąd i nie waha się z niem publicznie wystąpić, o całe niebo przewyższa tego, który, przyjąwszy mandat, w decydującej chwili nie śmie ani ust otworzyć. Postępowanie wyżej wymienionych dwóch radnych może chyba jedynie rzucić tego, który uważa za główne zadanie wybranych przez społeczeństwo przedstawicieli wstawianie i siadanie.

Ostrożnie przy zakupie masła!

Nowemiasto. Już od dłuższego czasu niektóre osoby, kupujące masło na targach w naszym mieście, spostrzegły, że przekupki dopuszczają się różnych oszustw, zdających do nadania większej wagi nabiałowi. Bardzo często w srodku masła znajduje się twaróg, w dodatku jeszcze bardzo stary, zmieszany z kwaśną śmietaną. Cała ta mikstura pokryta jest cienką warstwą masła i ma pozory bardzo ładnego kawałka. Zatem zaleca się większą ostrożność przy kupowaniu masła, a w razie zauważenia fałszowania jego, donieść władzom celem ukarania takich osób.

„Polacy w Ameryce“ na scenie.

Nowemiasto. W święto Piotra i Pawła niedawno powstała placówka Org. Młodz. Pracującej wystawiła operkę Danielańskiego: „Polacy w Ameryce“. Operetka ta w wykonaniu czł. OMP. i pod reżyserją p. lek. wet. Łazarewicz wypadła bardzo udanie. Pomyślne dekoracje, dostosowane do akcji i treści, dobra gra muz. zespołu 65 pp. w Grudziądzu, komiczne sytuacje, sceny choreograficzne oraz sama gra aktorów, zwłaszcza p. Tuni, andrusa warsz. służącej itd. — wszystko to złożyło się na miłą całość. Partje śpiewne chórowe były dobre, solowe mniej udane — głosy pań, aczkolwiek miłe, były jednak słabe. Rewelacją był taniec murzyński, gorąco oklaskiwany przez wszystkich. Raziła nieco wymowa, sztywna gra kilku amatorów, wobec dobrze oddanych ról głównych nie zmniejsza udanego oddania całości.

Publiczności było bardzo dużo, mimo, że w tym samym czasie urządzono również uroczystość „Wianków“ na Drwęcy.

Dalsze deklaracje i wpłaty na budowę Muzeum Ziemi Pomorskiej im. marsz. J. Piłsudskiego.

Nowemiasto. Ochotnicza Straż Pożarna Nowemiasto 111,80 zł, Chelkowski Bernard Nowemiasto 100 zł, Jentkiewicz Bronisław Nowemiasto 100 zł, Schneider Bratjan 100 zł, Krzysiakowa Antonina Katlewo 50 zł, Maliszewski Władysław Lubawa 50 zł, Grono Naucez. Szk. Pow. Nowemiasto 43 zł, „Rolnik“ Lubawa 25 zł, Zieliński Mieczysław Katlewo 25 zł, Zarząd Gminy Łąkorz 25 zł, Smorawski Tadeusz W. Wólka 25 zł, Urzędniczy Komisarjat Str. Gran. Krotoszyn 17,45 zł, Wolski Stanisław Lubawa 10 zł, Sierszeński Józef Lubawa 10 zł, Müller Zygmunt Nowemiasto 100 zł, Hollatz Eitel Fritz Buczek 10 zł, Grelkowski Walenty Nowemiasto 9 zł, Stawkowski Józef Nowemiasto 7,50 zł, Turulski Franciszek Nowemiasto 7 zł, Krajnik Franciszek Szwarcenowo 5 zł, Karzewski Bernard Rożental 5 zł, Zw. Strzelecki Nawra 5 zł, Zobel Hermann Radomno 5 zł, Morenc Jan Nowemiasto 3 zł, Zuralski Bernard Nowydwór 3 zł, Minetti Józef Samplawa 2 zł, Sochalski Feliks Radomno 2 zł.

Poświęcenie sztandaru K. S. M.

Prątnica. Tut. KSM. m., istniejące od szeregu lat, dzięki gorliwym staraniom zarządu z dzielnym prezesem ks. Łosińskim na czele, zdobyło się na zakup sztandaru, tego widomego symbolu każdej organizacji. W ub. niedzielę wieść nasza się zaludniła tłumami młodzieży z wiosek i Lubawy, zrzeszonej w KSM., przybyłej z księżmi prezesami wzgl. asystentami. O godz. 2.30 odbyła się zbiórka towarzyszt miejsc., jak Straż Pożarna, Sokół, Kółko Roln. oraz przybyłych bratnich organizacji w liczbie około 15. Pochoodem udano się na niespory do kościoła paraf., gdzie uroczyste niespory odprawił prezes okrogowy ks. Degner z Lubawy. Aktu poświęcenia dokonał protektor oddziału, ks. prob. Drost, wygłaszając w kościele piękne przemówienie, w którym wskazał na szczytne hasła KSM. Następnie odebrał przyrzeczenie na wierność poświęconego sztandaru. Po uroczystości organizacje ruszyły w pochodzie do defilady, w której brało udział około 200 młodzieży, przeważnie umundurowanej i 12 sztandarów. Dziarska postawa młodzieży budziła ogólny podziw. Następnie pochoodem udano się do ogrodu p. Lenckowskich. Tu do zebranych gości i organizacji przemówił ks. prezes Łosiński, witając przybyłych gości, wśród których zauważyliśmy z Lubawy pp.: b. burm. Patera, Szulca, dr. Roszczaków oraz liczny zastęp obywateli z okolicy. Nastąpił akt wbijania gwoździ pamiętkowych do sztandaru. Ogółem wbito od chrześcijańskich, gości i sąsiednich organizacji 18 gwoździ, przyczem wygłoszono okolicznościowe przemówienie. Na zakończenie odbyła się w ogrodzie zabawa taneczna. Na specjalnej podłodze młodzież zabawiła się piaskami. Były też „grube ryby“ i tarcza do strzelania. Z nastaniem zmroku rozjeżdżały się przybyłe organizacje. Całością kierował dzielny ks. prezes Łosiński, który miał baczne oko na wszystko.

Piękna ta manifestacja młodzieży dowodzi, że KSM. skupia coraz liczniejsze zastępy młodzieży w swych szeregach.

Z Pomorza.

Wycieczony na siłach człowiek znaleziony w lesie.

Karbowo. Dnia 2 bm. niewiasty, zbierające jagody, znalazły w lesie karbowym wycieczonego niejakiego Bron. Aniszewskiego, lat 46, krawca z Nielbarka, pow. lubawski. Jak A. zeznał, udał się przed 3 dniami pieszo do Nielbarka, jednakże w drodze zsiadł i wycieczony na siłach leżał 3 dni w lesie. Policja odstawiła go do lecznicy pow. w Brodnicy.

Wynik konkursów chórów na zjeździe śpiewackim.

Grudziądz. Pierwszą nagrodę zdobył chór mieszany „Halka“ z Podgórza, zdobywając nagrodę m. Grudziądza za uzyskane 90 punktów na 105 możliwych za pieśń „Paweł i Gawel“ Gawlasa, dyr. p. Marcinkowski; 2) nagr. okrogową i łączuch wędrowny zdobyła „Lutnia“ (miesz.) z Grudziądza za pieśń Galla p. t. „Kostarz“, pkt. 89, dyr. p. Malinowski; od 3 — 7) chóry grudziądzkie i toruńskie; 8) „Moniuszko“ Brodnica, pkt. 82, dyr. Zimny, za „Dwie dole“ Lachmana; 13) „Harmonja“ Nowemiasto, pkt. 65, za Nowowiejskiego „Madonnie i kłoty“, dyr. St. Zimny. Harmonja Nowemiasto nie przyjęła dyplomu z powodu niedostatecznej oceny tak trudnego utworu.

Ważne orzeczenie w sprawie uposażeń.

Najwyższy Trybunał Administracyjny wydał orzeczenie, mające duże znaczenie dla ogółu pracowników. Orzekł on mianowicie, że uszczone przez pracodawcę świadczenia socjalne, do których ponoszenia są zobowiązani ustawowo sami pracownicy, należy uważać za podwyższenie wynagrodzeń, kwoty te podlegają wymiarowi podatku od uposażeń służbowych. Za spełnienie tego podatku odpowiedzialny jest wobec skarbu państwa pracodawca bez względu na to, czy ma możność ściągnięcia kwoty podatkowej od pracownika.

KOMUNIKATY TRP.

Wycieczka do Gdyni.

Komunikujemy uczestnikom wycieczki do Gdyni, że takowa wyruszy z Nowogomiasta 7 bm. o godz. 19. Uczestnicy wycieczki winni się zgłosić na dworc w Nowemiście przynajmniej na pół godziny wcześniej przed odjazdem pociągu. Przed odjazdem, względnie w czasie podróży każdy uczestnik dopłaci 5,— zł jako dopłatę do biletu kolejowego oraz na noclegi.

Wyżywienie zabiera każdy z uczestników ze sobą, tak samo wygodne obuwie, lekką kolturkę oraz kostium kąpielowy. — Dojazd do Nowogomiasta następuje na koszt własny T. R. P.

W sprawie „Dnia Konia“.

Śladem innych powiatów ma zamiar Tow. Rolnicze Pow. w Nowemiście urządzić po 15 lipca r. przy współudziale władz wojskowych „Dzień Konia“, mający na celu uświadomienie szerokiej mas rolników, jak należy się z koniem obchodzić i jak go pielęgnować, aby z konia mieć należyty pożytek. — Program „Dnia Konia“ jest następujący:

1. Praktyczny pokaz konia i wykład na ten temat.
  2. Pielęgnacja konia — pokazy i wykład.
  3. Racjonalne żywienie konia — wykład.
  4. Prawidłowe dostosowanie uprzęży oraz jej konserwacja — pokazy i wykład.
  5. Pokaz prawidłowego powożenia parą koni.
- Po pokazach odbędą się konkursy.
- I. Konkurs zewnętrzny wyglądu i utrzymania zaprzęgu.
    1. Ogólna klasyfikacja zewnętrznego wyglądu całego zaprzęgu, a więc pielęgnacja koni, stan utrzymania koni, kucie koni, dopasowanie i konserwacja uprzęży.
    2. Budowa i konserwacja wozu. Konkurencja ta odbywać się będzie w dwóch oddzielnych grupach:
      - a) dla rolników do 50 ha łącznie i
      - b) dla rolników większych właśc. ziemskich powyżej 50 ha
  - II. Próba dzielności konia.
    1. Próba dzielności konia obejmuje:
      - 1-sza: zaprzęg 2-konny - wszystkie wozy, naładowane jednym ciężarem, przebywają pewną przestrzeń — próba na czas.
      - 2-ga: zaprzęg 2-konny, próba wytrzymałości konia przez dokładanie w czasie jazdy coraz większego obciążenia wozu.
    - W skład komisji sędziowskiej weszłyby:
      - a) przedstawiciele wojska,
      - b) Izby Rolniczej, Tow. Rolniczego i lekarze weterynarii.
- Nagrody byłyby przyznane przez Izbę Rolniczą w postaci dyplomów honorowych i pieniężnych.
- Kółka Rolnicze prosimy o wypowiedzenie się w tej sprawie, przyczem zwracamy uwagę na 20 Nr. „Kłosa“ z dnia 19 maja r., w którym zamieszczono na ten temat 2 artykuły. T. R. P.

KĄCIK RADJOWY

Audycje Polskiego Radja w Warszawie.

Sobota, dn. 6. VII. 6.30 Audycja poranna. 12.05 Dzień połud. 12.15 Płyty. 13.00 Chwilka dla kobiet. 13.05 Zespół salonowy. 14.30 Koncert. 15.25 „Nasz handel morski“. 15.30 „Od kominiarczyka do zegarmistrza“ — audycja dla dzieci. 16.00 Skrzynka techn. 16.15 Płyty. 16.30 „Jezmy się ptywać“ — tr. z Krakowa. 16.50 „Wędrowka Joanny“. 17.00 Koncert. 18.00 Poradnik sport. 18.10 „Minuta poezji“. 18.15 „Cała Polska śpiewa“. 18.30 Przegląd wydawnictw. 18.45 Koncert. 19.30 „Nasze pieśni“. 19.50 Pogad. akt. 20.00 Wiad. roln. 20.10 „Z operetek Lehara“. 20.45 Dzień. wiecz. 20.55 „Obrazki z życia dawnej i współczesnej Polski“. 21.00 Audycja dla Polaków zagranicą. 21.30 „Na równinie“. 22.00 Wiad. sport. 22.10 „I. Wesola Syrena“. 22.30 Muzyka.

Niedziela, dn. 7. VII. 8.30 Audycja poranna. 10.00 Tr. nabożeństwa z Krakowa. 12.05 „W ognistej Andaluzji“. 12.20 Poranek muz. 13.00 „Hernani“ Wiktora Hugo. 13.20 „Wesele wiejskie“. 14.00 Płyty. 15.00 „Ostatni czas przed żniwami“. 15.10 Muzyka. 15.22 „Przegląd rynków produktów rolnych“. 15.35 Płyty. 15.45 „Nowoczesne poplony“. 16.00 Utwory fortepianowe. 16.30 Utwory na cytry. 16.45 „Typy powieści egzotycznej“. 17.00 Koncert. 18.00 Tr. z obozu P. W. w Pasiecznej. 18.15 Muzyka baletowa z op. „Faust“. 18.30 „Cała Polska śpiewa“. 18.40 „Podróż wagonem motoryjnym i samolotem“. 19.25 Koncert. 19.50 Muzyka studjów do słuchacza P. R. 20.00 „Piłsudski, realizator Niepodległości“. 20.10 Koncert skrzypcowy a-moll. 20.45 „Wybrane myśli Piłsudskiego“. 20.50 Dzień. wiecz. 21.00 Trio wokalne. 21.30 „Na wesolej lwowskiej fali“. 22.00 Wiad. sport. 22.20 Koncert marynarki. 23.05 Muzyka jazzowa.

Poniedziałek, dn. 8. VII. 6.30 Audycja poranna. 12.05 Dzień. połud. 12.15 Koncert. 13.00 Chwilka dla kobiet. 13.05 Koncert. 15.30 Muzyka wokalna. 16.00 „Wędrowki dookoła globu“. 16.15 Muzyka P. R. 16.50 „Wędrowka Joanny“. 17.00 Krótki recital śpiew. Szyfmanówny. 17.15 Melodie operetkowe. 17.40 Koncert. kameralny. 18.00 Jak powstaje talerz, na którym jadamy? 18.15 „Cała Polska śpiewa“. 18.30 „Najnowszy sposób spędzenia wakacji“. 18.40 Chwilka społ. 18.45 Koncert solistów. 19.30 „Nałęczów“. 19.50 Poezja o Piłsudskim. 20.00 Skrzynka roln. 20.10 Audycja słowacka z Krakowa. 20.45 Dzień. wiecz. 20.55 „Obrazki z życia dawnej i współczesnej Polski“. 21.00 Koncert symf. 22.00 Wiad. sport. 22.10 Koncert P. R.

Program Polskiego Radja S. A. rozgłośnia pomorska w Toruniu.

Fala 304,3 m. 986 Kc. 16—24 Kw.

Sobota, 6. VII. 8.25 Wskazówki prakt. 18.30 Życie kulturalne, artyst. i nauk. na Pomorzu. 18.35 Płyty. 19.04 Frontem do morza. 19.15 Koncert reklam. 20.00 Skrzynka roln. 22.06 Wiad. sport. z Pomorza.

Niedziela, dn. 7. VII. 14.00 Koncert życzeń. 15.00 „Stadnik to połowa hodowli“ — pogad. roln. 15.10 Płyty. 16.30 Tr. fragmentu międzynarod. regat wioślarskich w Brdy — Ujściu pod Bydgoszczą. 18.15 Płyty. 19.10 Koncert reklam. 22.15 Wiad. sport. z Pomorza. 22.20 Koncert ork. Marynarki Wojennej z Gdyni.

Poniedziałek, 8. VII. 8.25 Wskazówki prakt. 18.30 Płyty. 15.15 Przegląd giełd. 15.30, 17.15 Płyty. 18.30 Skrzynka ogólna. 18.40 Chwilka społ. 18.45 Recital fortep. Jagodzińskiej-Niekraszowej. 19.04 Frontem do morza. 19.15 Koncert reklamowy. 20.00 Wiad. gosp. z Pomorza. 22.06 Wiad. sport. z Pomorza.

Pozatem transmisje z innych polskich stacyj.

Jugosławja wraca od normalnych warunków politycznych.

Białogród. Prasa jugosłowiańska od czasu dościa do władzy premiera Stojadinowicza porusza z zupełną prawie swobodą zagadnienia polityki wewnętrznej, prowadząc równocześnie akcję o wolność prasy, która po 6 stycznia 1929 roku uległa ujednoliceniu.

Kino Dźwiękowe

LUBAWA
w poniedz., 8 bm.
NOWEMIASTO
we wtorek, 9 bm.
o godz. 4 i 8,30.

Pod protektoratem Akcji Katolickiej!

Najpotężniejszy film dźwiękowy, będący pieśnią pokory i triumfu!

„Idźmy tulmy się jak dziatki do Serca Marii Matki!”

Ostrzeżenie dla kobiet szalejących na dancinгах!

„NOC CUDÓW“

Objawienie w Lourdes.

Autentyczne i najmocniejsze sceny obrzędów religijnych i procesyj w Lourdes.

Wstrząsający pochód kalek, chorych i nieszczęśliwych!

Wspaniałe chóry kościelne.

Wstrząsająca treść.

W rolach głównych fenomenalne dziecko 7-letni Jan Bara — Colette Darfeuil — Jean Garat.

GIEŁDA ZBOŻOWA W POZNANIU.

Notowania oficjalne z dnia 4. 7.

Płacono w złotych za 100 kg.

Zyto	11.50—11.75
Pszonica	14.25—14.50
Owies	14.25—14.75
Mąka żytnia	17.75—18.75
Mąka pszenna 65 proc.	22.00—22.50
Otręby żytnie	8.50—9.25
Otręby pszenne	9.25—9.75
Siemię lniane	44.00—47.00
Gorzycza	35.00—39.00
Groch Victoria	26.00—31.00
Lubin niebieski	10.75—11.25
Lubin żółty	13.50—14.00
Mak niebieski	36.00—39.90

GIEŁDA WARSZAWSKA

Dolar 5.28 $\frac{1}{4}$; frank francuski 34.98; frank szwajcarski 173.00; funt szterling 26.11; marka niemiecka 213.15; korona czeska 22.10.

Urzędowe sprawozdanie targowej Komisji w Poznaniu.

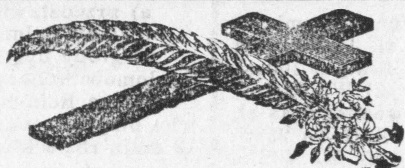
z dnia 2. 7. 1935 r.

Woły:	
Pełnomięsiste wytuzzone nieoprządane	56—62
Mięsiste tuzzone młodsze	48—52
Mięsiste tuzzone starsze	44—46
Miennie odżywione	32—38
Buhaje:	
Wytuzzone pełnomięsiste	52—58
Tuzzone mięsiste	46—50
Nietuzzone, dobrze odżyw. starsze	42—44
Miennie odżywione	32—36
Cielęta:	
Najprzedniejsze cielęta wytuzzone	60—66
Tuzzone cielęta	54—58
Dobrze odżywione	48—52
Miennie odżywione	40—46
Krowy:	
Wytuzzone pełnomięsiste	52—58
Tuzzone mięsiste	46—50
Nietuzzone dobrze odżywione	28—32
Miennie odżywione	18—20

Jałowice:

Wytuzzone pełnomięsiste	56—62
Tuzzone mięsiste	48—52
Nietuzzone, dobrze odżywione	44—46
Miennie odżywione	32—38
Owce:	
Wytuzzone pełnomięsiste jagnięta i młodsze skopy	—
Tuzzone starsze skopy i macioraki	50—56
Dobrze odżywione	—
Młodzię:	
Dobrze odżywione	34—40
Miennie odżywione	32—34
Świnie (tuczniaki):	
Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi	68—70
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi	64—66
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg żywej wagi	60—62
Mięsiste ponad 80 kg żywej wagi	54—64
Maciory i późne kastraty	52—58

Za redakcję odpowiedzialny: Wacław Weilandt w Nowemnieście.
Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkod w składaniu, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie a isma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

W środę, dnia 3 lipca rb. zasnął w Panu, opatrzony Sakramentami św., nasz kochany ojciec

ś. p.

Jan Kreft

w 67 roku życia.

O czym donoszę w imieniu rodzeństwa wszystkim Przewielebnym Konfratom, Znajomym i Przyjaciołom.

Proszę o pobożne westchnienie za duszę Jego.

Ks. Alfons Kreft.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę o godz. 10 w Szwarcenowiu.

Nowe książki

polecamy dla Pań:

- Kulezycka — „Konfityry“
- Wiśniewska — „Torty i ciasta domowe“
- Makarewiczowa — „Praktyczna kuchnia“
- Czarnota — „Kuchnia Jarska“
- Prall — „Konservowanie jaj“
- Victorini — „Hodowla drobiu“
- Dr. Wł. Hojnacki — „Higijena kobiety i kosmetyka“
- Prof. Dr. J. Trumpp — „Pielęgnowanie niemowląt“
- „Pielęgnowanie dzieci w wieku od 2—7 lat“
- „Pielęgnowanie dzieci w wieku szkolnym“

Almanachy Świata Kobięcego.

W następnym numerze ciąg dalszy spisu.

„DRWĘCA” Nowemiasto.

Prasę

do wyciskania soku owocowego sprzedaje się korzystnie
Zgłoszenia w „Drwęcy”
Nowemiasto.

Sięje

przez 3 lata na moim ogrodzie truczne. Aleksandrowicz, Jeglja.

Zaginął

mały czarny długowłosy piesek wabiący się „Tutek”. Do odnalezienia za wynagrodzeniem w Hotelu Centralnym, Nowemiasto, Jadwiga Moszczyńska.

Nowe angielskie

matjasy

poleca
F. Łukaszewski,
skład towarów kolonialnych,
Nowemiasto.

Korzystne kupno.

Z powodu wyprawki sprzedam natychmiast 4 $\frac{1}{2}$ morgi ziemi ogrodowej w kościelnej wiosce 3 km. od Nowogomiasta. Zabudowania masywne.
Jan Bukowski,
Kurzętnik.

Służąc

do kuchni
Praktykanta
rolnego poszukuje
Zuralski, Wałdyki,
p. Rożental.

Szlemkreda

pokost
farby olejne i wodne
klej
olej maszynowy
olej podłogowy
olej centryfugowy

poleca

po cenach bardzo korzystnych
Fr. Tysler, Lubawa.

Dnia 3 września rozpoczyna się

półroczny kurs gospodarstwa domowego

obejmujący naukę: gotowania, szycia, prania, prasowania, porządków domowych i przedmiotów teoretycznych. Opłata za naukę i utrzymanie wynosi 50 zł. miesięcznie.

Prospekty wysyłają na żądanie:

SS. Zmartwychwstania Pańskiego,
Brusy, pow. Chojnice.

Wydzierżawienie
kuźni gminnej Nawra przy
Nowemnieście 7 lipca godz. 16.
Sołtys.

POLECAM prima smołę

destylowaną do dachów

papę

lepnik

wapno

cement

trzcina

gips

gwoździe

i dźwigary

(belki żelazne)

Także jest na składzie „Papa bitumiczna“

bezsмоłowcowa, którą polecam specjalnie jako

„Nowość”

N. Ewertowski

tel. 66 handel żelaza, art. budowl. i maszyn rolniczych

Nowemiasto

Rynek nr. 27.

Pralnia garderoby i bielizny

w BRODNICY

ul. Mostowa 7.

Wł. Konst. Steika.

Czyści chemicznie wszelką garderobę męską, damską i dziecięcą oraz farbuję najsolidniej. Ceny niskie ze względu na kryzys.

Zlecenia przyjmują:

w Jabłonowie

F-a Konst. Meyer,

w Nowemnieście

F-a M. Zielińska skład białawatów, ul. Sobieskiego 5.

w Lubawie

F-a „Bazar” Bestjanowa,

w Lidzbarku

F-a R. Licznarski

w Rypinie

F-a Józef Lewandowski.

Ostatnie dni kupuję stare pożyczki państwowe. Zgłoszenia wtorek „Hotel Bona”

Nowemiasto.

Baczność!

Szukałeś tam i tu,
W miastach i sklepach stu.
Widziałeś dużo rzeczy,
Nikt nie przeczy...
Lecz nawet kalendarze.
Ani Vernea, powieści
Tego, co w „BAZARZE”

„Bazar” Marja Lewińska
Brodnica

się mieści,
Nigdy nie wspominały
Powie świat cały
Nie wierzysz może? Nie?
Przyjdź, a przekonasz się!

OBCASY GUMOWE

SANOK, BERSON,
BRAGE, REX,
przy tuzinowym odbiorze ceny
fabryczne

poleca

Składnica skór

Cz. Balcerowicz,

BRODNICA n. DRW.

przy moście tel. 111.

Polecam korzystnie

obraczki

ślubne. Kupuję złoto i srebro.

Krasieński, zegarmistrz,
Lubawa.

A JEDNAK każda PANI DOMU

kupuje TYLKO

najlepsze i gwarant.

szkło do zapraw

„IRENA” i

„IRENA-PATENT”

Fachowiec

lat 28 posiadający nieruchomości w mieście, posłubi religijną panią. Oferty wraz z fotografią pod L. 7 do „Drwęcy”

którą się zwraca. Dyskretna

zapewniona.

WSZELKIE DRUKI I OPRAWY KSIĄŻEK

solidnie i tanio wykonuje

Drukarnia i Introligatorka

„DRWĘCY” Nowemiasto,

Rynek.

PIŁKI GUMOWE

w różnych gatunkach i wielkościach oraz różne zabawki na lato poleca najtaniej

„DRWĘCA”, Księgarnia

NOWEMIASTO.